

Folia
Philosophica

31

NR 3035

Folia Philosophica

31

pod redakcją
Piotra Łaciaka

Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego
Katowice 2013

Redaktor serii: Filozofia

Dariusz Kubok

Redaktor naczelny

Piotr Łaciak

Rada Redakcyjna

Andrzej J. Noras (historia filozofii), Dariusz Kubok (ontologia), Tomasz Kubalica (epistemologia), Danuta Ślęczek-Czakon (etyka), Maria Popczyk (estetyka), Wojciech Kaute (filozofia polityki), Krzysztof Szymanek (logika)
Sekretarz: Agnieszka Wesółowska

Rada Programowa

Heinrich Badura (Wiedeń), Gerhard Banse (Karlsruhe), Józef Bańka (Katowice), Lubomír Belás (Prešov), Stanisław Borzym (Warszawa), Czesław Głombik (Katowice), Jan Hartman (Kraków), Adam Jonkisz (Bielsko-Biała), Andrzej Kiepas (Katowice), Jerzy Kopania (Białystok), Nicanor Ursua Lezaun (San Sebastian), Iwona Lorenc (Warszawa), Leon Miodoński (Wrocław), Robert Piłat (Warszawa), Jan Štěpán (Olomouc), Stefan Symotiuk (Lublin), Jan Zouhar (Brno)

Zespół Recenzentów

Iwona Alechnowicz-Skrzypek, Bolesław Andrzejewski, Agnieszka Kijewska, Jan Krokos, Radosław Kuliniak, Anna Latawiec, Vladimír Leško, Andrzej Lorenz, Marek Maciejczak, Artur Mordka, Andrzej Papuziński, Zlatica Plašienková, Jacek Rąb, Tadeusz Szubka, Włodzimierz Tyburski, Ryszard Wiśniewski, Kazimierz Wolsza

Publikacja będzie dostępna — po wyczerpaniu nakładu — w wersji internetowej:

Central and Eastern European Online Library
www.cceol.com

Śląska Biblioteka Cyfrowa
www.sbc.org.pl

Instytut Filozofii Uniwersytetu Śląskiego
www.folia.philosophica.us.edu.pl

Spis treści

Przekłady

Salomon Majmon: Moja ontologia	13
Julius Ebbinghaus: Kant a wiek dwudziesty	27
Josef Zuzr: Patočka i Masaryk	49

Epistemologia

Piotr Łaciak: Redukcja transcendentualno-fenomenologiczna a modyfikacja neutralnościowa	61
Agnieszka Wesółowska: Egologiczna a podmiotowa struktura świadomości	85
Sebastian Śpiewak: U źródeł problematyki podmiotowości poznania. Krytyczne stanowisko Ksenofanesa z Kolofonu wobec poprzedzającej go tradycji mitologicznej i filozoficznej	117
Tomasz Kubalica: Problem pewności w neokantyzmie Johannesesa Volkelta	133
Szymon Makuła: Związek metafizologii i filozofii. Próba charakterystyki	157

Antropologia, estetyka, filozofia religii

Krzysztof Wiczorek: Nasze małe umieranie. Doświadczenie przemijalności świata w kontekście życia potocznego	171
--	-----

Tomasz Tadeusz Brzozowski: Problem indywidualizmu w Stanisława Brzozowskiego filozofii czynu	185
Katarzyna Szmaglińska: Współczesne filozoficzne interpretacje psychoanalizy Sigmunda Freuda. Przegląd wybranych stanowisk . . .	207
Mariola Sułkowska-Janowska: Tożsamość w płynie: <i>homo aestheticus</i> między regałami	231
Marek Wójtowicz: Zakład ateisty — współczesna odpowiedź na argumentację Pascala	241
Aleksander R. Bańka: Antropologiczno-egzystencjalne podstawy Josepha Maréchala studiów nad mistyką	259

Recenzje

Agnieszka Wesołowska: Między świadectwem życia i myślą filozoficzną	287
Marek Wójtowicz: W obronie spójności myśli Jamesa	291
Agnieszka Woszczyk: Rozumienie rozumnego	295
Marta Ples-Bęben: Jak mogą być?	299
Noty o Autorach	303

Table of contents

Translations

Salomon Maimon: My ontology	13
Julius Ebbinghaus: Kant and the 20 th century	27
Josef Zumr: Patočka and Masaryk	47

Epistemology

Piotr Łaciak: Transcendental-phenomenological reduction and neutral modification	61
Agnieszka Wesółowska: The structure of consciousness: egological and subjective	85
Sebastian Śpiewak: Sources of the problem of subjectivity of cognition. Xenophanes of Colophon's critical standpoint on mythological and philosophical tradition prior to him	117
Tomasz Kubalica: Problem of certainty in Neo-Kantianism of Johannes Volkelt	133
Szymon Makuła: Relation between meta-philosophy and philosophy. A tentative characterisation	157

Anthropology, aesthetics, philosophy of religion

Krzysztof Wieczorek: Our little dying. The experience of world fading in everyday life	171
---	-----

Tomasz Tadeusz Brzozowski: Problem of individualism in Stanislaw Brzozowski's philosophy of acting	185
Katarzyna Szmaglińska: Contemporary philosophical interpretations of Sigmund Freud's psychoanalysis. A review of selected standpoints	207
Mariola Sułkowska-Janowska: Liquid identity: <i>homo aestheticus</i> between bookshelves	231
Marek Wójtowicz: The Atheist's Wager — a contemporary response to Pascal's argument	241
Aleksander R. Bańka: Anthropological and existential basis of Joseph Maréchal's studies in mysticism	259

Reviews

Agnieszka Wesołowska: Between testimony of life and philosophical thought	287
Marek Wójtowicz: In defence of cohesion of James' thought	291
Agnieszka Woszczyk: Understanding of the judicious	295
Marta Ples-Bęben: How can I be?	299
Notes on Authors	303

Inhaltsverzeichnis

Übersetzungen

Salomon Maimon: Meine Ontologie	13
Julius Ebbinghaus: Kant und das 20. Jahrhundert	27
Josef Zuzr: Patočka und Masaryk	49

Epistemologie

Piotr Laciak: Transzendental-phänomenologische Reduktion und Neutralitätsmodifikation	61
Agnieszka Wesolowska: Egologische und subjektive Struktur des Bewusstseins	85
Sebastian Śpiewak: Die Quellen der Erkenntnissubjektivität. Kritische Einstellung des Xenophanes von Kolophon zu früherer mythologischer und philosophischer Tradition	117
Tomasz Kubalica: Zum Problem der Gewissheit im Neukantianismus von Johannes Volkelt	133
Szymon Makuła: Der Zusammenhang zwischen Metaphilosophie und Philosophie. Versuch einer Charakteristik	157

Anthropologie, Ästhetik, Philosophie der Religion

Krzysztof Wiczorek: Unser kleines Sterben. Die Erfahrung von der Vergänglichkeit der Welt aus der Perspektive des Alltags . . .	171
--	-----

Tomasz Tadeusz Brzozowski: Das Problem des Individualismus in der Philosophie der Tat von Stanisław Brzozowski	185
Katarzyna Szmaglińska: Gegenwärtige philosophische Interpretationen von Sigmund Freuds Psychoanalyse. Ausgewählte Ansichten im Überblick	207
Mariola Sułkowska-Janowska: Flüssige Identität: <i>Homo aestheticus</i> zwischen Bücherregalen	231
Marek Wójtowicz: Die Wette eines Atheisten — heutige Antwort auf Pascals Argument	241
Aleksander R. Bańka: Anthropologisch-existentielle Grundlagen der mystischen Studien von Joseph Maréchal	259

Rezensionen

Agnieszka Wesolowska: Zwischen dem Lebenszeugnis und der philosophischen Meinung	287
Marek Wójtowicz: Das Eintreten für Schlüssigkeit der Gedanken von James	291
Agnieszka Woszczyk: Den Vernünftigen verstehen	295
Marta Ples-Bęben: Wie kann ich sein?	299
Autorenverzeichnis	303

Noty o Autorach

Salomon Majmon (1753—1800), filozof, logik. Pochodził z tradycyjnej rodziny żydowskiej, w wieku 25 lat wyemigrował najpierw do Królewca, a później do Berlina, gdzie gruntownie studiował filozofię i matematykę. Pozostając pod wpływem Mojżesza Mendelssohna, w Berlinie zerwał z judaizmem i podjął krytyczną analizę filozofii Kanta, czego rezultatem była wydana w 1790 roku praca pod tytułem *Versuch über die Transcendentalphilosophie*, stanowiąca ważny głos w dyskusji prowadzonej nad filozofią transcendentálną Kanta w pierwszych dziesięcioleciach od wydania *Krytyki czystego rozumu* (Reinhold, Schulze, Jacobi). Innymi znaczącymi dziełami Majmona są: *Versuch einer neuen Logik oder Theorie des Denkens* (1794) oraz *Kritische Untersuchungen über den menschlichen Geist oder das höhere Erkenntniß- und Willensvermögen* (1797).

Julius Ebbinghaus (1885—1981), filozof, autor prac na temat Kanta, filozofii społecznej, filozofii prawa i państwa. Syn psychologa Hermanna (1850—1909), dorastał we Wrocławiu, gdzie w latach 1894—1905 jego ojciec był profesorem Uniwersytetu. Doktoryzował się u Windelbanda (1909), habilitował w roku 1921. Po II wojnie światowej Amerykanie mianowali go rektorem Uniwersytetu w Marburgu, gdzie pracował do emerytury i tam zmarł. Jego najważniejsze dzieła to: *Kants Lehre vom ewigen Frieden und die Kriegsschuldfrage* (1929), *Zu Deutschlands Schicksalswende* (1947), *Die Atombombe und die Zukunft des Menschen* (1957), *Die Strafen für Tötung eines Menschen nach Prinzipien einer Rechtsphilosophie der Freiheit* (1968).

Josef Zúmr (ur. 1928), filozof, estetyk, tłumacz. Zwiázany z Praská Akademiá Nauk oraz z Instytutem Masaryka. W swych badaniach koncentruje się przede wszystkim na historii czeskiej filozofii w kontekstach filozofii europejskiej (T.G. Masaryk, O. Hostinský, J.L. Fischer). Interesuje się także filozoficznymi kontekstami literatury i estetyki, czego przejawem są jego artykuły o Klimie i Hrabalu. Najważniejsze rozprawy: *Některé otázky českého herbartismu* (1958), *Karel Hynek Mácha a filosofie českých dějin* (1976), *K počátkům českého strukturálního myšlení* (1984), *Návraty Ladislava Klímy* (1987), *Masaryk und die Herbartianer* (1992).

Jacek Surzyn, dr hab., adiunkt w Zakładzie Historii Filozofii Starożytnej i Średniowiecznej Instytutu Filozofii Uniwersytetu Śląskiego.

Andrzej J. Noras, prof. dr hab., kierownik Zakładu Historii Filozofii Nowożytnej i Współczesnej Instytutu Filozofii Uniwersytetu Śląskiego.

Dariusz Bęben, dr, adiunkt w Zakładzie Historii Filozofii Nowożytnej i Współczesnej Instytutu Filozofii Uniwersytetu Śląskiego.

Piotr Łaciak, prof. UŚ dr hab., profesor nadzwyczajny w Zakładzie Historii Filozofii Nowożytnej i Współczesnej Instytutu Filozofii Uniwersytetu Śląskiego.

Agnieszka Wesołowska, dr, adiunkt w Zakładzie Antropologii Filozoficznej i Filozofii Cywilizacji Instytutu Filozofii Uniwersytetu Śląskiego.

Sebastian Śpiewak, mgr, doktorant w Instytucie Filozofii Uniwersytetu Śląskiego.

Tomasz Kubalica, dr, adiunkt w Zakładzie Historii Filozofii Nowożytnej i Współczesnej Instytutu Filozofii Uniwersytetu Śląskiego.

Szymon Makuła, mgr, doktorant w Instytucie Filozofii Uniwersytetu Śląskiego.

Krzysztof Wieczorek, prof. dr hab., kierownik Zakładu Logiki i Metodologii Instytutu Filozofii Uniwersytetu Śląskiego.

Tomasz Tadeusz Brzozowski, dr, wykładowca Wyższej Szkoły Techniczno-Ekonomicznej w Świdnicy.

Katarzyna Szmaglińska, dr, pracownik dydaktyczny w Zakładzie Filozofii w Katedrze Filozofii i Nauk Humanistycznych na Wydziale Nauk o Zdrowiu Śląskiego Uniwersytetu Medycznego.

Mariola Sułkowska-Janowska, dr, adiunkt w Zakładzie Antropologii Filozoficznej i Filozofii Cywilizacji Instytutu Filozofii Uniwersytetu Śląskiego.

Marek Wójtowicz, dr, adiunkt w Zakładzie Nauk o Rodzinie Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Śląskiego.

Aleksander R. Bańka, dr, adiunkt w Zakładzie Logiki i Metodologii Instytutu Filozofii Uniwersytetu Śląskiego.

Agnieszka Woszczyk, dr, adiunkt w Zakładzie Historii Filozofii Starożytnej i Średniowiecznej Instytutu Filozofii Uniwersytetu Śląskiego.

Marta Ples-Bęben, dr, adiunkt w Zakładzie Historii Filozofii Nowożytnej i Współczesnej Instytutu Filozofii Uniwersytetu Śląskiego.

Redaktor
Małgorzata Poglódek

Projektant okładki
Grzegorz Nowak

Redaktor techniczny
Barbara Arenhövel

Korektor
Marzena Marczyk

Łamanie
Edward Wilk

Copyright © 2013
by Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego
Wszelkie prawa zastrzeżone

ISSN 0208-6336
ISSN 1231-0913

Wydawca
Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego
ul. Bankowa 12B, 40-007 Katowice
www.wydawnictwo.us.edu.pl
e-mail: wydawus@us.edu.pl

Wydanie I. Nakład: 100 + 50 egz. Ark. druk. 19,25.
Ark. wyd. 22,0. Papier offset. kl. III, 90 g
Cena 34 zł (+ VAT)

Druk i oprawa: PPHU TOTEM s.c.
M. Rejnowski, J. Zamiara
ul. Jacewska 89, 88-100 Inowrocław